2025/170

28.1.2025

SKLEP SVETA (EU) 2025/170

z dne 27. januarja 2025

o delni začasni odložitvi uporabe Sporazuma med Evropsko unijo in Gruzijo o poenostavitvi izdajanja vizumov

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 77(2), točka (a), in člena 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma med Evropsko unijo in Gruzijo o poenostavitvi izdajanja vizumov [1] in zlasti člena 14(5) Sporazuma,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Sporazum med Evropsko unijo in Gruzijo o poenostavitvi izdajanja vizumov (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o poenostavitvi) je začel veljati 1. marca 2011.

(2) Namen Sporazuma o poenostavitvi je na podlagi vzajemnosti poenostaviti izdajanje vizumov za načrtovana bivanja za največ 90 dni v katerem koli obdobju 180 dni za državljane Unije in Gruzije. Sporazum o poenostavitvi prispeva h krepitvi medosebnih stikov in skupnih vrednot, vključno s spoštovanjem človekovih pravic in demokratičnih načel.

(3) Na podlagi člena 14(5) Sporazuma o poenostavitvi lahko vsaka pogodbenica začasno odloži izvajanje celotnega Sporazuma o poenostavitvi ali njegovega dela iz razlogov javnega reda, zaščite nacionalne varnosti ali varstva javnega zdravja. O odločitvi o začasni odložitvi izvajanja uradno obvesti drugo pogodbenico najpozneje 48 ur pred začetkom veljavnosti odločitve. Pogodbenica, ki je začasno odložila izvajanje Sporazuma o poenostavitvi, nemudoma obvesti drugo pogodbenico o prenehanju obstoja razlogov za začasno odložitev izvajanja.

(4) Leta 2024 je Gruzija sprejela zakon o preglednosti tujega vpliva ter zakonodajni sveženj o družinskih vrednotah in zaščiti otrok in mladoletnikov. Ocenjuje se, da ti ukrepi spodkopavajo temeljne pravice Gruzincev, vključno s svobodo združevanja in izražanja, pravico do zasebnosti in pravico do udeležbe v javnih zadevah, ter povečujejo stigmatizacijo in diskriminacijo.

(5) V sklepih z dne 27. junija 2024 je Evropski svet poudaril, da zakon o preglednosti tujega vpliva pomeni nazadovanje pri ukrepih, določenih v priporočilu Komisije za status kandidatke, in gruzijske oblasti pozval, naj pojasnijo svoje namere in spremenijo ukrepanje, zaradi katerega je ogrožena pot Gruzije v Evropsko unijo in ki *de facto* vodi v zaustavitev pristopnega procesa. Evropski svet je v sklepih z dne 17. oktobra 2024 ponovno poudaril, da je ukrepanje, ki ga je sprejela gruzijska vlada, ogrozilo evropsko pot Gruzije in *de facto* zaustavlja pristopni proces, ter pozval Gruzijo, naj sprejme demokratične, celovite in trajnostne reforme v skladu s temeljnimi načeli evropskega povezovanja.

(6) Gruzijski organi so 28. novembra 2024 napovedali, da do leta 2028 ne nameravajo začeti pristopnih pogajanj z Evropsko unijo. Napoved je v številnih gruzijskih mestih sprožila množične proteste, na katere so se gruzijske oblasti odzvale z uporabo nesorazmerne sile in nasilnih metod ter s samovoljnimi aretacijami in grdim ravnanjem s protestniki, politiki in novinarji.

(7) Ukrepi Gruzije kršijo temeljna načela, na podlagi katerih je bil sklenjen Sporazum o poenostavitvi, ter so v nasprotju z interesi Unije in njenih držav članic. Ukrepi zlasti ne spoštujejo človekovih pravic in demokratičnih načel ter so zato neskladni z vrednotami Unije in ovirajo stabilen razvoj gospodarskih, humanitarnih, kulturnih, znanstvenih in drugih vezi med Unijo in Gruzijo.

[1] UL L 52, 25.2.2011, str. 34.

(8) Ob upoštevanju navedenega je Komisija v sedmem poročilu na podlagi mehanizma za zadržanje izvzetja iz vizumske obveznosti poudarila ukrepe, ki jih mora Gruzija nujno sprejeti za odpravo pomislekov Komisije, in navedla, da se razmišlja o aktivaciji mehanizma za zadržanje izvzetja iz vizumske obveznosti za nekatere kategorije oseb.

(9) Za zaščito javnega reda v državah članicah in Uniji je primerno in sorazmerno, da države članice od gruzijskih državljanov z veljavnimi diplomatskimi potnimi listi, ki potujejo v Unijo, zahtevajo vizum, saj slednji zastopajo interese, ki so v nasprotju z interesi, zaradi katerih je Unija sklenila Sporazum o poenostavitvi. Zato bi bilo treba začasno odložiti uporabo nekaterih določb Sporazuma o poenostavitvi, ki določajo izvzetja za državljane Gruzije z veljavnimi diplomatskimi potnimi listi in poenostavitve za nekatere kategorije državljanov Gruzije, ki zaprosijo za vizum za kratkoročno bivanje, in sicer za člane gruzijskih uradnih delegacij, člane nacionalnih in regionalnih vlad ter parlamentov Gruzije, ter člane ustavnega sodišča in vrhovnega sodišča Gruzije pri izvajanju njihovih nalog.

(10) Ta sklep predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerem Irska ne sodeluje v skladu s Sklepom Sveta 2002/192/ES [2]. Irska torej ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanjo ni zavezujoč in se v njej ne uporablja.

(11) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanjo ni zavezujoč in se v njej ne uporablja.

(12) Glede na resnost razmer v Gruziji bi moral ta sklep začeti na dan sprejetja –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Od 29. januarja 2025 se odloži uporaba naslednjih določb Sporazuma med Evropsko unijo in Gruzijo o poenostavitvi izdajanja vizumov (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o poenostavitvi):

(a) člen 4(1), točka (b), kar zadeva člane uradnih delegacij Gruzije, ki v skladu z uradnim povabilom, naslovljenim na Gruzijo, sodelujejo na uradnih srečanjih, posvetovanjih, pogajanjih ali programih izmenjav ter na prireditvah, ki jih na ozemlju držav članic pripravijo medvladne organizacije;

(b) člen 5(1), točka (b), kar zadeva člane gruzijskih nacionalnih in regionalnih vlad, ter člane ustavnega sodišča in vrhovnega sodišča Gruzije;

(c) člen 5(1), točka (c), kar zadeva stalne člane uradnih delegacij Gruzije, ki na podlagi uradnega povabila, naslovljenega na Gruzijo, redno sodelujejo na srečanjih, posvetovanjih, pogajanjih ali v programih izmenjav ter na prireditvah, ki jih na ozemlju držav članic pripravijo medvladne organizacije;

(d) člen 5(2), točka (a), kar zadeva člane uradnih delegacij Gruzije, ki v skladu z uradnim povabilom redno sodelujejo na srečanjih, posvetovanjih, pogajanjih ali programih izmenjav ter na prireditvah, ki jih na ozemlju držav članic pripravijo medvladne organizacije;

(e) člen 5(3), kar zadeva kategorije iz člena 5(2), točka (a);

(f) člen 6(1), kar zadeva takse za obravnavanje prošenj za izdajo vizuma za kategorije državljanov in osebe iz člena 6(3), točki (c) in (f), ter iz člena 10(1);

[2] Sklep Sveta 2002/192/ES z dne 28. februarja 2002 o prošnji Irske, da sodeluje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda (UL L 64, 7.3.2002, str. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj).

(g) člen 6(3), točki (c) in (f), kar zadeva člane nacionalnih in regionalnih vlad ter člane ustavnega sodišča in vrhovnega sodišča Gruzije ter člane uradnih delegacij Gruzije, ki v skladu z uradnim povabilom, naslovljenim na Gruzijo, sodelujejo na srečanjih, posvetovanjih, pogajanjih ali programih izmenjav ter na prireditvah, ki jih na ozemlju držav članic pripravijo medvladne organizacije;

(h) člen 7, kar zadeva kategorije državljanov in oseb iz člena 6(3), točki (c) in (f), ter iz člena 10(1);

(i) člen 10(1), kar zadeva državljane Gruzije, ki so imetniki veljavnih diplomatskih potnih listov, ki jih izda Gruzija.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju, 27. januarja 2025

Za Svet

predsednica

K. KALLAS